

Timisoara Hirlap

Onor. Biblioteca Universităţii din Cluj Sibiu

Megjelenik minden nap a vasárnapokat és ünnepeket kivéve
követő napok kivételével
Dr. VUCHETICH ENDERE
vezetésével

A Magyarok Magyarországon
A Romániai Magyar Népkegyesség lapja

A Timis-Torontal-i törvényszék bejegyzési száma 83.
(Dos. No. 924/1938)
Dr. VARNAY ELEMÉR
felelős szerkesztő

Ábel a városban

E sorok írója sok hónappal ezelőtti szövegét egy Andris nevű székely legényke sorsát. Ez az Andris ugyanis hetenként csak hatszor evett, a hetedik napot rendszeresen átbőjtölte. Nem mintha erre valamilyen fogadalom kötelezte volna, hanem ebből az egyszerű okból, mert bátyja, egy szegény favágó, csak hajlékot adott neki s ő, már mint Andris, alkalmi munka révén szerzte meg mindennapi táplálékát a hét hat napján, míg a hetedikén, vasárnap, lévén az törvényes munkaszünet, éhkoppot nyelt sóhajléval.

Azokban a napokban dőlt el Páris sorsa és bizonyára kevesen méltatták figyelemre a cikket. Mert ugyan kinek van idege és ideje a történelem zajlása között egy 14-15 éves nagytívű gyereket gyomorakorgásával törődni? Talán groteszkül is hatott a cikk, egy liliputi ügynek ez a veszködése olyan fül után, melyet még nem foglalt le magának a gigaszí közdelem morajlása. Akadt-e ilyen fül? Nem tudjuk. Viszont tudjuk, hogy Páris elesett és elesett Andris is: könnyű prédája lett valami fertőző betegségnek.

Ha történelmi távlatokban gondolkozunk, Páris eleste kétségkívül nagyobb esemény volt. Ha azonban külpolitikai múltunkat egy percre szegre akasztjuk és magyarul igyekszünk gondolkodni, esetleg zavarba jövünk és nem fogjuk tudni: a két esemény közül melyikben melyiknek adjuk az elsőbbséget. Mert Andris nem elszigetelt esetet jelent. Telepedjünk be egy délelőtti valamelyik népközségi irodába és dantei élménnyel fogunk távozni.

A napokban egy csángó gyermek állított be a Brassó (brassói) népközségi irodába. Apja, aki vasutas volt, elhalt, bátyja rovtomtultu bűnöző, ki többet ül a börtönben, mint odahaza. Egyedül áll a világban. Abból él, hogy utazik. Vasutas könyvecskével csatangol szerzte az országban s ahol kiköt, ott napszámot munkával szerzi meg a mindennapit. Ha a táad munka. Mert van úgy, hogy nem akad. Ilyenkor a legközelebbi vonattal odobb áll. Az volt a kérése, hogy a Népközségessé járjon közbe s álltassa ki valamiképpen apja nyugdíját, melyet már két éve nem folyósítanak.

Fekete Nagy Mihály Irodaljazgató, kit értékes újságírói tevékenységéből ragadtott ki a népközségi munka s aki táján még álmában is kérényeket szerkeszt és hatóságoknál kopogtat, kivallatja a gyermeket. Minden perce drága, de mégis megteszi. És megteszi azt is, hogy elmegy a gyermekkel abba a pincelyukba, ahol ez lakik. Az asztalon éberszítőrárt lát. Vastagon áll rajta a zöld rozsdá.

Mit állított itt ki egy zserge gyermekszervezet....

A történetnek az a vége, hogy a csángó legényke, a Népközségessé gyámfiaként, egy Brassó (brassói) fűszerkereskedő tanoncá lett. Az apai felügyeletet Fekete Nagy Mihály végzi s így a gyermek a legjobb úton van ahhoz, hogy a társadalom hasznos tagjává legyen. Gyámjapja asztalánál megantult késsel-villával rendszeresen étkezni s állandó vendége más helybeli családoknak is, ahol a megállapított napokon ebédet, vagy vacsorát kap.

De hány hasonló körülmények között sínylődő magyar gyermek van, aki még nem került megőrtő szemek elé. Hány züllik, kallódik, pusztul el a nyomoruság alvilágában, amelyből nem adódik kiút számára egy emberségesebb jobb és napfényesebb világ vége. Másrészt nem kétséges az sem, hogy az áldozatok legtöbbször éppen abból a rétegből kerül ki, amely a legősibb és legdurvább nemzeti értékeket őrzte. S ebből annyira gazdag-e vér-vagyonyunk, hogy megengedhetők magunknak a nemtörődomség fényűzését, azt, hogy szemrebbenés nélkül nézzük végig élő-ogiai tökönk legégerségesebb alkotóelemének soradását, sanyúlását?

Másként is lehet s ennek bizonyosságul említettük meg a révbé jutott városi Ábel történetét. Társadalmunkban van megértés és van segítő készség, csak az a baj, hogy e hajlam rendszerint ösztönzésre vár. Holott mennyi alkalom adódik, amikor a karitás külső biztatás nélkül is megmenethet az útjába került kallódó lelket. Sokszor egy jó szó, egy emberséges tekintet is segíthet. Aztán hány asszony van, melyből a mai nagy szegénységben is bőven kitéphet az a kenél leves és az a darabka kenyér, amivel éhezó testvérünk megkeseredett szívét vissza lehetne csalogatni a bizalmat és a társadalom iránti jószándékot. Legyünk óvatosabbak jótetteinkben, nyújtsunk magyar misztikumunk főbb lehetőségét a kezdeményezésre. Ne ártaljuk megszakítani a világ eseményein esüggő szemléletű panaszt hallunk és kétségbeesett olva-

sunk ki magyar szemekből. Ne tegyen vakká és sükető a véresen vajdó történelem spektakuluma s különösen ne annak a szent önzésnek a rovására, amely figyelmünket újólag és újólag vissza kell, hogy irányítsa a magunk

életre, bajára, gyógyításra váró sebeire. Társadalmunknak az ügydörgésben meg kell hallania saját felelősségi szavát is, különben féltő, hogy elengedi tüle mellett a magyar jövő parancsát. (—)

Japán tengeralattjárók Bombay előtt

Pánik a nyugatindiai partvidéken – Kalkutta kiürítése megkezdődött India a japán légierő hatósugarába került – Japán hadihajók az Arab-tengeren

Batavia parlamentjében a benszülőttek kihirdették a hollandindiai szigetvilág felszabadulását

A távolkeleti hadszíntéren, Hollandindia elfoglalása után, újabb nagyszabású japán akciók várhatók. Katonai körök megítélése szerint Burma teljes elfoglalása után India ellen vonul majd fel a japán haderő. Ennek már bizonyos előjelei is mutatkoznak. Egyik ilyen jel az, hogy az Arab-tengeren, a nyugatindiai Bombay előtt japán tengeralattjárókat láttak. A brit hatóságok sürgős védelmi intézkedéseket léptettek életbe az egész indiai partvidéken. Karacsi nyugatindiai kikötővárost, az Indus-delta meg erősített haditengerészeti támaszpontját, a rabszolgaszállókat egykor híres várost a titkosrendőrség osztagai valóságos elzáróltották. Nagyszabású razziákat tartanak s mindazokat, akiknek nincs állandó tartózkodási engedélyük Karacsimban, azonnal eltávolítják. Mialatt a nyugatindiai partokon egyelőre csak közbiztonsági hadjárat folyik, India keleti részén, a Bengáli öböl kikötővárosaiban pánikszerű jelenségek észlelhetők. Kalkuttából már több, mint félmillió ember elmenekült s a város kiürítése fokozott ütemben folyik. Ceylon szigetén, ahol a japán támadást minden pillanatban várják, a főváros válik lassan néptelenné. Colombó városából ugyanis nemesak nőket és gyermekeket távolítanak el, de távozni kell onnan az állami tisztviselők kivételével mindenki.

Betetőzi az indiai izgalmakat az a körülmény, hogy az angolok az indiai problémát még mindig nem tudják megoldani, legfőképpen azért, mert képtelenek megegyezést létesíteni a hinduk és mohamedánok között. Jimna, a mohamedánok indiai vezetője azt követeli, hogy az angolok Indiában a hatalmat adják át a mohamedánoknak, ebbe azonban a hinduk semmiesetre sem mennek bele. A hindu függetlenségi mozgalom egyre nagyobb arányokat ölt, napirenden vannak a tüntetések, itt-ott már véres összecsapásra kerül sor a hindu felkelők és a brit sorkatonaság között, a burmai határon pedig ezrivel szöknek át a hindu férfiak, akik az előnyomuló japán seregekhez akarnak csatlakozni és India felszabadításában résztvenni.

Ami Ausztráliát illeti, az elmúlt huszonnégy óra szenzációjának számít az a hír, hogy a tokiói kormány tárgyalásokat folytat Ausztráliával. Ezt a hírt mértékadó japán körök nem erősítették meg, de nem is cáfolták. A tokiói kormány szövegében azonban kijelentette, hogy Japán jegyzéket intézett az ausztráliai kormányhoz s erre a jegyzékre most várják a választ. Bizonyos jelek arra vallanak, hogy Japán az angolszász befolyás kiküszöbölését tekintve az Ausztráliával történő megegyezés alapfeltételének.

A távolkeleti hadszíntér legújabb eseményeiről alábbi jelentéseinkben számolunk be olvasóinknak:

Ostromállapot Ceylon szigetén

A Német Távírtati Iroda stockholmi jelentése ismerteti a brit hírközvetítő szolgálat legújabb jelentését az indiai helyzetről. Eszerint

Ceylon szigetének fővárosát, Colombót a katonai hatóságok rendelkezésre a legrövidebb időn belül kiürítik.

A nők, gyermekek, valamint mindazok, akik nem állanak állami szolgálatban, haladéktalanul kötelesek eltávozni a városból.

Bangkoki értesülés alapján ugyanakkor a Német Távírtati Iroda közli azt is, hogy Kalkuttából január és február folyamán nem kevesebb, mint 514 ezer ember menekült el.

Az indiai központi bizottság erről beszámoló közleménye megjegyzi, hogy Kalkutta lakosainak száma

ezidőszent kétmillió egyszáz ezer ember.

Az indiai hatóságok egy másik intézkedése következtében mindazoknak a személyeknek, melyeknek nincs állandó tartózkodási engedélyük Karacsimban (Karachi), azonnal távozniuk kell abból a városból. (Rador).

Ceylon szigetén, mint a japán rádió közölte, a brit hatóságok rendkívül szigorú intézkedéseket léptettek életbe. A kivételes állapot a legújabb nagy japán hadisikerekkel hozható összefüggésbe.

A burmai arcvonalon Ranguntól délnyugatra a japánok partraszállást hajtottak végre. Közlik még, hogy a Ranguntól nyugatra körülzárt brit csapatok hajón akartak Indiába menekülni.

A japánok a Bengáli-öbölben két menekültet szállító angol gőzöst elsüllyesztettek.

Ausztrália még nem válaszolt a japán miniszterelnök felhívására

Tokióból jelentik: A japán kormány szövegében pénteken délen kijelentette az újságírók előtt, hogy a csütörtöki Ausztráliához intézett felhívásra még nem érkezett válasz.

Megjegyezte a szöveg, hogy a válaszigyzéket néhány napon belül várják. Japán részről nem erősítették meg, de nem is cáfolták azt a hírt, ami szerint Japán és Ausztrália között a tárgyalások már folyamatban lennének vagy megszakadtak volna.

Hírek szerint Japán a többi között azt kívánja Ausztráliától, hogy engedje meg, hogy a jövőben Anglia és

az Egyesült Államok haditámaszpontnak használja Ausztrália területét.

PORT MORESBY BOMBAZASA

A japán császári főhadiszállás közölte, hogy azok a japán légi kötelékek, amelyek Moresby új-zélandi kikötőt bombázták, a támadás során tizenhat éltenséges repülőgépet lelőttek.

CRIPPS UTBAN INDIA FELÉ

Lisszabonból jelentik, hogy Sir Stafford Cripps Indiába való utazása során legközelebb Portugáliába érkezik. Cripps Lisszabonból Kairón át utazik Indiába.

A keletindiai szigetvilág felszabadulása

A Domei japán hirszolgálati ügynökség batáviai jelentése szerint több, mint huszezer batáviai bennszülött, Holland-Keletindia valamennyi politikai pártjának védnöksége alatt a parlament épületében nagygyűlést tartott.

A bennszülöttek nagygyűlése kihirdette a keletindiai szigetvilág felszabadulását.

A nagygyűlés ugyanakkor a még Batáviában élő tízezer hollandinak azt a tanácsot adta, hogy üggetlenítsék magukat Angliától és az Egyesült Államoktól és meneküljenek közös Új-Hollandia területére.

— Ez a tény a hollandi gyarmatbirodalom végét jelentheti, — állapítja meg ezzel kapcsolatban a Stefani-iroda diplomáciai irodájában. Ez a birodalom századokon keresztül fennállott, amíg Anglia ellen küzdött, de végül is elveszett, amikor az angolokkal szövetséget kötött.

MALÁJÓLD KÖZIGAZGATÁSÁNAK MFG-SZERVEZÉSE

Tokióból jelentik, hogy a japán közigazgatás vezetői Tokió volt rendőrfőnökét Szingapur főpolgármesterevé nevezték ki. Malájiöld összes tartományai élére japán kormányzókat neveztek ki, akik

valamennyien Szingapurban tartózkodnak és háláléktalanul elfoglalják állásukat.

AUSZTRÁLIA WASHINGTONI KÖVETE ROOSEVELT ELNÖKNEL

Genfből jelenti a Rador: Washingtonból érkező hírek szerint Casey, Ausztrália washingtoni követe, kihallgatáson jelent meg Roosevelt elnöknel és átnyújtotta Curtin ausztráliai miniszterelnök üzenetét. Az üzenet tartalmáról Casey nem nyilatkozott az újságírók előtt. Washingtoni politikai körök véleménye szerint Cur'in üzenete kétségbeesett felhívás, amelyet a japánok újjeineai partvaszállásával kapcsolatban intéztek Roosevelt elnökhez.

FIGYELMEZTETÉS INDIA VEZETŐINEK

Rómából jelentik: A Stampa című olasz lap Tozso japán miniszterelnök beszédével foglalkozva megállapítja, kevés a valószínűség, hogy a kanberriai és esunkingi kormány figyelembe vegye a japán figyelmeztetést. Ami pedig Indiát illeti, a japán miniszterelnök világosan megmondta, hogy ha a hinduk hallgatnak Cripps ígéreteire, akkor a japánok ki-méletlenül ellenük indulnak. Éppen ezért azok a hindu vezetők, akik hitelt adnak a brit megszállásnak, árulást követnek el hazájukkal szemben.

A hinduk és az angolok között nem lehet szó megengedésről

A hindu nemzeti vezér felszólította Britindia lakosságát, hogy harcoljon az angolok ellen

Berlinből jelenti a Rador: Subhas Shandra Bose hindu nemzeti vezér újabb rádiófelhívást intézett Britindia lakosságához és felszólította, hogy harcoljon az angolok ellen, akik évszázadokon keresztül elnyomták Indiát. Röviden ismertette a hinduk által szabadságukért folytatott harcokat, majd megemlítette, hogy az angol kormányok által a múltban tett ígéreteik csak az angol érdekeket szolgálták, az ígéreteket nem tartották be és nem vették figyelembe a hinduk érdekei szabadságáért. A hindu nép — mondotta — nem akarja háborúba keverni országát, mert

az angolok által folytatott háború csak imperialista célokat szolgál. A hinduk és az angolok között nem lehet szó semmiféle kompromisszumról. Rátérve Sir Stafford Cripps indiai kikiáltására a hindu nemzeti vezér kijelentette, hogy ez már elkészt. A jelenlegi háborúból Anglia veszteséket kerül ki, Indiának pedig a háromhatalmi egyezményhez tartozó államok, Németország, Olaszország és Japán, az igazi barátai, mert minosek területei törekvésük, hanem csak az új rendet akarják megvalósítani Nagyázsiaiban.

Brazília megcsufolja a latin-amerikai hagyományokat

Buenos Airesből jelenti a Rador: Vargas brazíliai elnök elrendelte a tengelyhatalmak állampolgárainak tulajdonát képező javak egy részének elkobzását. Ezzel kapcsolatban a Stefani-iroda megállapítja, hogy ez a rendelkezés nemcsak a latin-amerikai hagyományokkal, hanem az emberiség fogalmával is ellenkezik, mert ezek a polgárok sokszor vértükkel segítet-

ték Brazília fejlődését. Nem állja meg helyét az az érvelés sem, amely szerint braziliai hajók elszállításai miatt kénytelenek ezt a rendszabályt alkalmazni. A Stefani-iroda emlékeztet arra, hogy az elszállításított braziliai hajók angolszász szolgálatban álltak.

Tüntetés volt Rio de Janeiróban

Rio de Janeiróból jelentik, hogy ott nagyszabású tüntetés volt a tengelyhatalmak polgárai ellen. A tüntetők több üzletet megrohanáltak és kifosztottak. Megrohanták a Német Házat is, amelynek bejáratát az utcára dobálták. A butorok hosszabb időre elzárták az utcát a forgalomtól. A tömeg összetört egy könyvkereskedést és több német étterem és vendéglő

ellen is támadást intézett. Amikor az egyik német hajózási társaság épületének megrohanására készülődtek, a rendőrség megszállta az épületet és kitiizte a braziliai zászlót. A rendőrség végül is kénytelen volt könnyfakasztó gázt használni. Több mint kétezeröttszáz rendőr felvonultatására volt szükség a rend és nyugalom helyreállítására.

A buvárnaszádok két hónapos harca után az ellenséges hadvezetés már elvesztette a fejét

Berlinből jelenti a Rador: A német véderő főparancsnokságának jelentése szerint az ellenséges eddig ötven tartályhajót vesztett, összesen 385.000 tonna ürtartalommal. A német tengeralattjárók az amerikai vízalán eddig 115 ellenséges kereskedelmi hajót süllyesztettek el 72.400 tonna tartalommal és ehhez még hozzá kell számítani az olasz tengeralattjárók által süllyesztett 50.700 tonna ürtartalmat is.

Az újabb veszteségek hatására már King tengernagy, az amerikai Flotta főparancsnoka elrendelte, hogy ezután ne közöljék az elvesztett hajók tonnatartalmát, hanem csak ilyen meghatározásokkal: közönes

nagyságu, nagy hajó stb. írják le azokat. Elég volt két hónapos tengeralattjáró harc ahhoz, hogy az amerikaiak is angol mintára titkolják veszteségeiket. A német tengeralattjárók azonban más, hol is létszámuk és ellenséges, amit bizonyít az, hogy legutóbb Libia közelében süllyesztettek el egy brit cirkálót.

AZ ELLENSÉGES LEGIÉRO VESZTESÉGE

Berlinből jelenti a Rador: A szovjet légiéror március 7-9 között 119 repülőgépet vesztett, míg az angol légiéror vesztesége ugyanabban az időben negyven repülőgép volt.

Német katonai körök szerint a keleti fronton az elbújt harcok tovább folynak. A Taganrog—Stalingo

közötti vonalon az ellenség olyan súlyos veszteségeket szenvedett, hogy támadó ereje elhanyagolt.

A Denez-fronton azonban újra támad az ellenség.

A támadások a német egységek tüzeben sorra összeomlanak. A német légiéror a keleti front középső szakaszán sikeresen bombázta a páncélosok gyülekező helyét és 26 páncélost megsemmisített vagy megsegregált.

Európa negyedik korszaka

A történelemnek kettős arculata van. Az egyik a múlt, a másik a jövő felé tekint. Az egyik azt szemléli, ami történt, a másik, ami történik, vagy aminek történnie kell. Így a múlt és a jelen mindig titokzatos kapcsolatban van egymással, még akkor is, ha a visszatekintő szemlélet a tagadás negatív formájában nyilvánul meg. Nagy időközökben azonban beköszöntenek olykor idők, mikor a történelem parancsa hirtelen változásokot követel és egyszerű megújulást a lassu, de következetes átalakulás, hogy egyszerre robbanásszerűen átalakuljon az egész látható világ. Egy ilyen korszaknak kellőközépen vagyunk mi, a huszadik század derekán élő európai nemzedék. És ezek a földrangészteri átalakulások annyira megváltoztatták földrésznünk arculatát, hogy már látjuk Európa eljövendő negyedik korszakát a jövő ködéből kibontakozni.

Ez a változás kiterjed az élet minden vonatkozásaira, de leghatározottabban nyilvánul meg a politikában, gazdaságban és társadalomban. Ma már látjuk, hogy elmerülében van a tizenkilencedik század minden hagyománya és vele együtt az a több évszázadra visszatekintő időszak, amelyet újkorunk nevezünk. Igen, kétségtelen, hogy az európai történelem legujabb korszaka hajnalodik. Az ókor, a középkor és az újkor után most beköszöntené van Európa negyedik korszaka. De lássuk, mi jellemzte átfogó értelemben ezeket a messzintű időket? Első Európa a görög-római kultúra kora volt. Homerusnál kezdődött és Konstantin császár uralkodásáig tartott, aki politikailag elismerte a kereszténységet és ezzel ugygyakorlatilag, mint eszméileg döntő fordulatot adott az egész közéletnek.

Második Európa a középkor végéig nyúlik és öreg kontinensünk tulajdonképpeni kifejlődését jelentő a mindent átfogó kereszténység, a művészetek fejlődése és a nagyhatalmi államok kialakulása jegyében. Az újkor a polgári nemzeti államok kialakulását jelenti, a civilizációnak és technikának amsz hirtelen fellendülését, amely hosszú évszázadokon át Európát az egész világ központjává tette. Ez a korszak azonban egye egyszerű vívmányokat nem a nagy emberi közösségek javára használta ki, hanem egyeduralmat jelentett a főke számára, amely mindkörtékonyakban érvényesítette azt az arút, amely a termelés és a termelési eszközök kialakulásában nyilvánult meg. Ezek a nagy igazságtalanságok sodorták Európát abba az állapotba, amelyből csak egy ut vezetett végül ki: egy új európai rend kialakulása, egy olyan rend, amely jövetező az elhullt idők minden szociális töredékeit.

Harmadik Európa tehát megszünt és romjain máris épül a negyedik. Ez a negyedik Európa azokéremicsak mint saját történelmének kialakulása mutatkozott meg, hanem ugyanakkor olyan eszméket is hordoz magában, amelyek elkerülhetetlen szükségességül felgya világközti jellegűek. Mert ahogyan a régi Európa beteg volt, úgy beteg volt az egész régi világ is. Ugyanazok a nagy szociális el-lenlétek mutatkoztak mindenütt, ugyanazok a partitokuláris állami érdekek támasztották világközti munkanélküliséget, közéleti anarchiát. Ezer és ezer nyugtalanságon keresztül végre el kellett követelnie a második világháborúnak is, amelynek mind fo-vább haragzó tüzei végül lángba borították az egész világot. Lángolnak az országok, lángol az égbolt, lángolnak még a tengerek is.

Ebből az egyetemes tüzezből azonban mégis új világ születik, bármennyi vér folyik, bármilyen ret-tentések is vannak embert és anyagi veszteségei. A világ nem pusztulhat el, erre tanít meg bomzást a történelem. A történelem, amelynek lepozgatása köz-ben meggyöződhetünk arról, hogy a tegyverésből te-jezetek után az emberiség szebb, boldogabb kora kö-vetkezik. Ez a korszak már mutatja is körvonalait, habár sok mindent elbírkoit a vér gőze. Azt, ami a sors könyvében áll, nem tehet megváltoztatni. Ez a parancs pedig az egyetemes élet új szociális rendje. Az az új európai rend, amelynek elveit már ellensé-ges országok is magyestek is kénytelenek alkalmazni, pusztán a bennük rejlő igazsági erőnél fogva.

Így Európa negyedik korszaka, az egész emberi rejtés, az egyetemes élet új korszakát jelenti. És ezzel a korszakkal ismét vissza fogja nyerni elvesztett tekintélyét öreg világresznünk. Mert valljuk meg, hogy Európa vezető szerepe megszűnt. De vissza nyerheti azzal, ha újból eszméikkel termékenyíti meg a világot, mint valaha régen.

CORSO (ARAD) Előadások 3, 5, 7:30 és 10-kor
Tel. 23-64

Egy hatkötetes film... XVI-ik Lajos MARIA ANTOINETTE, AXEL GROF életének, diadalmának, szerelmének és bukásának megindító története. Ezt a műveiket mindenkinél legalább kétszer kell megnéznie

MARIA ANTOINETTE a ROKOKO királynője

Főszereplők: Norma Shearer, Tyrone Power, Joseph Schildkraut
Jegyelővétel minden nap délelőtt 11 és 1 óra között

Német buvárnaszád a Földköz-tengeren elsüllyesztett egy angol cirkálót

A német főhadiszállás legújabb jelentése

A német vezéri főhadiszállás pénteken délelőtt legújabb jelentése szerint a keleti arcvonal Donecz-szakaszán az elhárító harcok tovább tartanak és a német csapatok nagyobb ellenséges erőket szétverték. A front északi részén gyalogos csapatok és SS-alakulatok több napon át tartó harcokban elszakított ellenséges csapategységeket megsemmisítettek. A német repülőik ellenséges állásokat, különböző támaszpontokat és utánpótlási vonalakat bombáztak.

Március 9-től március 12-ig az ellenség a keleti arcvonalon ötvenöt páncélost veszített. Nagy ellenéges erők támadásainak visszautasításában az utolsó héten különösen kitűntette magát a württembergi 35. számú gyalogoshadosztály.

Északafrikában a német repülőik az egyiptomi határ mentén angol repülőtereket, Tobruk környékén pedig sátor táborokat bombáztak.

Malta szigetén a német repülőik több ellenséges repülőgépet a földön megsemmisítettek.

Német buvárnaszád a Földköz-tengeren elsüllyesztett egy Leander-osztályba tartozó angol cirkálót.

Március 13-án két angol repülőgép Kiel városát bombázta és a polgári lakosságnak vesztesége volt halottakban és sebesültekben. Mindkét ellenséges bombázót sikerült lelőni.

Szovjetügynökök bolsevizálják Iránt

Teheránból jelentik, hogy amennyire gyengült Iránban az angol befolyás, annál nagyobb tért hódít a bolsevizálás. Mindenfelé a GPU működik és eddig hatszázra tehető ama személyek száma, akiket elhurcoltak vagy megölték. Az eltűnt személyek legnagyobb része kaukázusi mohamedán, akik annak idején Kaukázusból emelkedtek és iráni állampolgárok lettek. A szovjet erőszakosságok azonban közvetlenül az iráni lakosság ellen is irányulnak és egyre többen menekülnek a bolsevista rémuralom elől a szomszédos Irakba. A GPU ügynökei sokszor angol egyenruhában garázdálkodnak, ami ellen az angolok eddig utálatos tiltakoztak. Teljes a zűrzavar a török határ

közeliében, ahol a rablások és fosztogatások napirányban vannak.

ALLAMCSINYRA SZÁMITANAK IRÁNBAN

Stockholmból jelenti a Rador: A „Nya Dagligt Allehanda” közli az „United Press” newyorki híret, amely szerint Szovjetországban Irán északi részére vonatkozó területi követeléseire egyre súlyosabbá teszi azt a válságot, amely Iránban támadt. Bizonyos körökben úgy hiszik, hogy Iránban államcsinyre kerül a sor. A lap azt írja, hogy a Teheránból érkezett hírek szerint az iráni sah a feleségét Egyiptomba küldte.

A riomi per tanulsága

Mindenki szabadulni akar a háborus összeomlás felelősségétől

Riómból jelenti a Német Távirati Iroda: A riomi legfelsőbb törvényszék tizenkettedik ülésén megkezdte Jacomet hadügyi vezérfelügyelő kihallgatását. Jacomet 1936 szeptember 3-tól 1940 május 20-ig hadügyminiszterium vezértitkára is volt. Az ő feladatköréhez tartozott a szárazföldi, tengeri és légi haderő számára készítenő fegyverek gyártásának irányítása és pénzügyi ellenőrzése.

Jacomet ellen az a vád, hogy kötelessége teljesítésében hanyagnak bizonyult és ezáltal a hadipari termelésben hiányok mutatkoztak. A vádlott részletesen beszámolt hadügyi vezér-titkári szerepéről és a francia hadsereg megszervezéséről. A hadsereg közigazgatásának tulságos decentralizációja következtében, — mondotta a vádlott, — izenőt, egymással párhuzamosan működő katonai ügyosztályokkal kellett vezértitkári minőségében az

érintkezést fentartania. Azt állítják, hogy a hadügy-miniszterium és az egyes katonai ügyosztályok közötti összekötő tisztségében nem tett eleget kötelességének. Erre az a válasz, hogy a fegyverkezési program összeállításában és a rendelések mennyiségének meghatározásában neki semmi szerepe nem volt.

A rendeléseket a nagyvezérkar eszközölte s neki csak akkor állt módjában ellenőrzést gyakorolni, amikor a megrendelések után az egyes ügyosztályok jelentései hozzá bejutottak.

A felelősség teljes súlyával tehát az egyes katonai ügyosztályok főnökeire hárul, akiket tanuként meg kellene idézni a főtárgyalásra, — mondotta Jacomet.

Jacomet sokszor a hadügyminiszter helyett intézkedett

A törvényszék elnöke ezzel kapcsolatosan ama véleményének adott kifejezést, hogy Jacomet ezzel a fogással a felelősség orozslánrészétől szeretne szabadulni és a katonai ügyosztályok vezetőire szeretné ezt hárítani.

Jacomet erre azt felelte, egyáltalában nem akarja személyes szerepének jelentőségét kisobbiteni, de nem találta kellő támogatásra az egyes katonai ügyosztályoknál. Meg kell érteni, — hangoztatta, — hogy a felelősség három vonatkozásban áll fent:

1. Felelős a főparanassnokság a technikai és alkalmi irányításért.
  2. Felelős ő maga, vezértitkári minőségben, a szervezési és pénzügyi kérdésekben.
  3. Felelősök a katonai ügyosztályok, melyeket vállaltára kell fogni az ellene emelt vádakot illetően.
- A tárgyalást ezután rövid időre felfüggesztették, majd az elnök a tanuvallomásokat egész sorozatát ismertette, melyekből kitűnik, hogy Jacomet, a hadügyminiszterium és az egyes katonai ügyosztályok közötti összekötő hivatalában igen nagy hatáskörrel rendelkezett. Daladier számtalan esetben Jacometre hivatkozott, amiből nyilvánvaló, hogy a gyakorlatban a hadügyi vezértitkár sokszor a hadügyminiszter helyett intézkedett.

A HADIÜZEMEK ÁLLAMOSÍTÁSA

A továbbiak során az elnök felszólította a vádlottat, nyilatkozzék azokról a hiányokról, melyeket a

vádirat szerint a légharóító ágyúk, harcikoscsik, löszerek, stb. gyártása terén észlelték.

Jacomet válaszában e hiányokat a nagyvezérkar által eszközölt rendelések módjának tudta be. Hangoztatta, hogy ezen a téren

nem állt módjában változtatni a helyzetet és az a tény, hogy kesedelem vagy fennakadás fordult elő, nem az ő hibája volt.

Kérdést intéztek Jacomethez a hadüzemek államosítására vonatkozólag is. Jacomet röviden csak azt felelte, hogy igyekezett a hadipari termelés fokozására s ez a törekvése eredményes is volt. (Rador).

A nemzetvédelmi miniszter a sebesültek között

Bucurestiből jelenti a Rador: Pantazi C. nemzetvédelmi miniszter csütörtökön délelőtt tíz órakor látogatást tett a Z. I. 225. számú kórházban, ahol számos sebesültet kitüntetett. Pantazi tábornok a sebesültekhez intézett beszédében hangoztatta, hogy Antonescu Ion tábornagy-államvezető, aki gondolatban közöttük van, államügyek akadályozták, hogy meglátogassa őket és személyesen tűzze mellükre a kitüntetést. Ugyanakkor biztosította őket az államvezető jóakaratu gondoskodásáról. A sebesült hősök kitüntetése után Pantazi tábornok a sebesültek csaláti helyzete iránt érdeklődött és ahol szükségesnek mutatkozott, nyomban megette a szükséges intézkedéseket. A miniszter végül meglátogatta a kórházi termeket és a berendezést, majd köszönetét fejezte ki a kórház igazgatójának és orvosainak a sebesültek gondos kezeléséért.

Anglia inváziót szeretne Olaszországban

Rómából jelenti, hogy a „Messagero” cikke szerint a „Post Meridian” című amerikai lap főszerkesztője azt a tanácsot adja az angoloknak, hogy félmillió emberrel támadják meg és foglalják el Olaszországot. Ezelőtt még a hadvezetőség tisztáta meg a Földközi-tengert az olasz hajóhad egységeitől. Az olasz lap ezzel kapcsolatosan ezeket írja:

Jó lesz, ha az olasz kormány már most előkészíti a szükséges internálótáborokat az angol inváziós hadsereg maradványainak befogadására.

Az osztálysorsjáték ötödik osztálya harmadik napjának eredményei

Bucurestiből jelentik: Az osztálysorsjáték ötödik osztályának harmadik napi húzásán a következő számok nyertek nagyobb összegeket:

- Ötmillió leit nyert az 55.548 számú sorsjegy.
- Kétszáz ezer leit nyert a 49.291 és 78.234 számú sorsjegy.
- Száz ezer leit nyert a 14.803 és 49.037 számú sorsjegy.
- Hatvanezer leit nyert az 59.111 és 33.899 számú sorsjegy.
- Ötvenezer leit nyert a 16.397 és 3248 számú sorsjegy.
- Negyvenezer leit nyert a 64.994, 74.598, 34.622, 15.262, 47.345, 15.037 és 36.068 számú sorsjegy.
- Huszonezezer leit nyert a 3204, 27.516, 31.418, 15.246, 20.497, 52.458, 33.905, 74.177, 19.326, 45.532, 71.839, 79.629 és 17.594 számú sorsjegy.
- Huszezer leit nyert a 78.852, 6.609, 52.325, 35.299, 49.651, 47.129, 78.378, 75.108, 54.239, 21.529, 2821, 65.999 és 51.494 számú sorsjegy.
- Tizenözezer leit nyert a 2851, 57.708, 78.355, 61.824, 56.510, 46.798, 7503, 45.730, 12.537, 44.451, 5593, 30.222, 77.488, 57.710, 32.142, 18.024, 50.690, 59.767, 47.427, 77.694, 59.812, 59.673 és 46.837 számú sorsjegy.

A fentiekben kívül még számos sorsjegyet húztak ki egyenkint tízezer, hatezer és ötezer leies nyere-ménnyel. A harmadik napi húzás után még egy ötmillió jutalom, továbbá egy kétmillió, két egymillió, három ötszáz ezres, tíz kétszáz ezres, huszonegy száz ezres és több ezer kisebb nyere-mény maradt az urnában. A húzás tovább folyik. Számhibákért nem vállalunk felelősséget.

Brit-indiai sorkatonák harca lázadó hindu törzsekkel. Amsterdamból jelenti a Rador: A brit rádiószolgálat közli Peshawarból, hogy az egyesített britindiai erők harcot folytattak Khunizawa környékén lázadó törzsek ellen. A fellázadt bennszülöttek egyik csoportja jól kiépített állásokban hosszabb ideig ellentárt a sorkatonáknak.

FORUM (Arad) a nagyfilmek színháza. Tel. 20-10

Előadások 3, 5, 7, 15 és 9:30 kor

Mit a fővárosok nagyokere! Az év legnagyobb dívmorámaja. A NŐK FILMJE!

GUSTAV UCICKY legújabb mesterműve

A menedékhely

A szereposztás közt ön csemegéjét látjuk ebben a filmben — SXTA a szoy: Franciska Kinz — Otti a leánya: Ilse Werner. Márkus az imádott léri, akit min ketten szeretik: Gustav Fröhlich — A legújabb 5. sz. ONC és UFA-híradó — Vasárnap délelőtt 11:30 kor matiné — Kezvezényes jegyek nem érvényesek!

POLGÁROK, KÖZVELELMENYEK MEGTÉRÉS KÖTELESSÉGEIT az ország iránt, mint ahogyan a katonák a harctéren megteszik: Jegyzeteket készítenek kölesként!

— **Állami kiadó- és nyomdai intézet létesült.** Bucurestiből jelenti a Radon: A hivatalos lap rendelkezésétől, amellyel a propagandaügyi minisztérium részvénységi alakjában szervezi meg az állam tulajdonába átmenet str. Sarindar 5-7-9 szám alatti nyomdai műintézetet. A részvénységi alakhoz az állam a tisztoari (temasvári), bragoyi (brassói) és omanitii, propagandaügyi minisztériumi tulajdonú képezési nyomdákat, valamint 30 millió lei készpénzt visz. A részvénységi alak neve „Dacia-Traiana” nemzeti kiadó- és grafikai intézet. Részvénytőkéje 50 darab, egyenként egymillió lei névértékű részvényből áll. Az állam a „Cuvantul” nyomdát viszi a társaságba hozzájárulásként. A részvénységi alakot öt tagból álló igazgatóság vezeti, amelyből kettőt a közgyűlés választ, három pedig a propagandaügyi minisztérium és pénzügyminisztérium együttes javaslatára államvezető nevez ki. Mindaddig, amíg az állam az egyedüli részvényes, az igazgatóság csak kifejezett három tagból áll.

Mindennapi kenyérünket bacsiljuk meg. Gondoljunk a holnapra! A takarékoság mindenkinél jól fogantatja érdeke!

— **Sangiorgiu Ion professzort hat évi súlyos börtönre ítélték.** Bucurestiből jelenti a Radon: A 76 éves haditörvényszék március 12-én hirdetett ítéletet Sangiorgiu Ion professzor ügyében. A haditörvényszék Sangiorgiu Ion tanárt hat évi súlyos börtönre, polgári jogaitól való megfosztásra ítélte, személtől az 1941. évi 286. számú törvényekendőtől 18. cikkaszának első bekezdése értelmében ahásából való fidesajtással is sújtotta, mert a nevezett, katonai szolgálatra kényszerítve, a kötelessége alól ki volt bújni, mely cselekedet megjelent a nagyvezérek által felügyelt cselekedet és megengedhetetlenül ellentétével ennek az intézménynek és a hadseregnek tekintését megsértette.

— **Az aradi vasúti nyugdíjasok új nyugdíjnyomtatványok átvevési sorrendje.** Az aradi vasúti nyugdíjasok észére a vasúti iktató-hivatal új nyugdíjnyomtatványokat d ki a következő sorrendben: március 17-én az A—H etűvel kezdődő vasúti nyugdíjasok jelentkezhetnek a új nyugdíjnyomtatványt, 18-án az I—R betűsök, 19-én pedig az S—Zs betűsök. Jelentkezni naponta délelőtt 11 és 12 óra között lehet.

— **Langkuangban leszerelték az angol királyi pármilánusokat.** Hongkongból jelenti, hogy a japánok észerezték az angol királyi pár emlékművet, amelyet ahelyre helyeztek, hogy a rongálásoktól megóvják. A kizsájtították Rotschild báró franciáországi hívtatja, Vichy-ből jelenti a Radon: Rotschild Henry és Houlan közelében lévő birtokából több mint hámszázötven hektárt kizsájtítottak az állam céljaira.

— **Párisban még mindig találnak halottakat a romok alatt.** Párisból jelenti a Radon, hogy kedden a városban még mindig találtak halottakat a legkisebb bombázás következtében összeomlott házak omjai alatt. Ezeket az áldozatokat pénteken temették el. A romokat még mindig nem takarították el és egyre újabb halottakat találnak a romok alatt.

Az irek aggodalmái

Az irek egyre nagyobb aggodalommal tekintenek az északi országban oltamánál levo amerikai csapatmozgásokat. Ugy a kormány, mint a nemzet attól tart, hogy az amerikai csapatok jöhetnek az ir semlegesség összeomlását idéztük elő. Ennek pedig két súlyos következménye lehet. Az egyik, hogy Németország ellenrendszájként esetleg megszállhatta Irországot, a másik, hogy ugy Amerika, mint Anglia, nyomást gyakorolhatna Irországra, hogy szanakra támogatásokat adjanak bérbe. Irországon különben az a vélemény, hogy semmikeppen sem szabad beavatkozni a háborúba, mert ezant az irek öböt veszthetnek, mint nyerhetnek. Így tehát font kell tartani a semlegességet, bármilyen nagy is az angol-amerikai nyomás. Megtörténhetik ugyanis, hogy Anglia a beavatkozás elérése érdekében gazdasági zárlat alá veszi Irországot. De az irek ugy vélik, hogy vállalni kell ezt a veszteséget is, mert Irországon Európa legrikább lakott országa, a nélkülözésekhez hozza van szokva, tehát szembenézhet minden mülo megpróbáltatással. Az irek szivesen vennék Németország győzelmét, habár függetlenségüket minden irányban meg akarják őrizni. Viszant attól nagyon tartanak, hogy Anglia győzelme esetén még az is lehetséges, hogy a hatalmas szomszéd végleg bekebelezi Irországot.

Bergson, aki oltávo'ódott a zsidóságtól ané'kül, hogy kereszténnyé lett volna

Egy éve annak, hogy meghalt Bergson, a katonai francia filozófus legnagyobbika megant. Ez időponttól kezdve a francia sajtóban és a külföldi folyóiratokban szüntelen vita folyt arról, hogy vajon Bergson, aki izraelita vallású volt, ahányra előtt felvette a kereszténységet: létsa a viara most a Revue Philosophique van pírós belatras elérés Bergson tanulmányait poubat tesz, hogy Bergson puziciját pontosan megjelölje a keresztény hittel szemben, Delattre egy lesegőpárasat an okiratra támaszkodik; a mozónus testamentumára. Delattre mindenekeiott rámutat arra, hogy Bergson filozófia ellenetes volt a kinyilatkoztatást dogmá fogalmával és egyháznak több tezísszel, másfelől Bergson az adott arra, nem látta alkalmasnak a vallási vélemények messzehangoz változtatására, amelyben egyesek némi ügyeskedési igyekezetek volna feltételek, mások pedig a felfedezett problémák még jelentősebben próbálták volna kiakázhá, mint a filozófus maga. Bergson csak gonzolkodóként óhajtott megvívni a vallási problémáit, amelyet mindig ugy tekintett, mint metafizikai kutatásnak továbbfejlesztését. A kutatások során a katolicizmus növekedő rekonszanyval figyelte és mind közelebb jutott a kereszténységhez, nem is titkoltan bizalmasai előtt, hogy szelleme mely irányokba szállang már. Ezt az eszmei stációt igen nagy nyíltsággal meg is őrizte: 1937 február 8-án volt teoamentumában, amelynek közzétételére Delattre igesült ságot nyert. Ennek a végrendeletnek a filozófus lelkiismereti kérdésekre vonatkozó szakasza így hangzik:

„Mitértem volna, ha már esztendőök óta nem látam volna készülődőben (sajnos, nagy részben egy bizonyos számú, az etköcsi értekekből kivetkezett zsidó hibájából) azt az óriási antiszemita-hullámot, amely végig fog sodorni a világon. Ami remélem, hogy egy katolikus lelkes, ha a pápái blurfosztás felháromozza rá, sziveskedik majd megjelölni és megórozni a temetésemen. Abban az esetben, ha ez az engedély nem adatik meg, egy rábízott két jó barátom, de nem rejendő állású és szaki élet a katolikusmushoz való erkölcsi esatifikáción, amint az a kívánalmom sem, hogy előbb egy katolikus pan imait oltajtottam volna. Delattre hangsúlyozza, hogy Bergson nem akart zét: ő a feltétlen keresztényi hithez, amelynek következményeit nem tudta egészüben elfogadni a világ közlésekkel szemben megkeresztelkedése sem történt meg, de életének vége felé már a katolikusmushoz való átváltásról és észiate szívből óhajtott eszmevilágának egy új elfinemódását, amelyet feladott: „ette volna neki a credo-hoz való bensőséges asszímilációt. Ez a credo a filozófus genealógiapítményének közvetlen megközelítése lett volna. Delattre tanulmánya tökéletesen és minden kétséget kizárólag alátáitja meg a bergsoni probléma végpozícióját. Ez pedig az, hogy Bergson mindegyik „színi lény” és „közlekedés” ellenát a zsidó maradt, mert a keresztényi lelkiélet a keresztényi hitet nem rakonszany alátáitja meg, nem a feltételes valódo, mert hirt a keresztény hitet nem ismer. Ismételt valódo alátáitja lehet bergsoni de nem keresztényi

— **Ülésre ül össze a török néppárt parlamenti csoportja.** Ankarából jelenti a Radon: A török néppárt parlamenti csoportja március 17-étől megtart, antatvén választást a török miniszterelnök is feladta.

— **Ukrán központi jegybank.** Resenberg, a megazált keleti területék minisztere, előrendelte egy ukrán központi jegybank felállítását, mely az ukrán bankjegy kiadására kapott megóztás. A balti államok részére Rigában állítanak let központi jegybankot.

— **Egy cernaszállítás bonyolulmai.** Doje Jenő timisoarai (temasvári) lakos Mijesov Nicolae csoport és impozitív tulajdonostól 240.000 lei vét fel azzal, hogy cernát szerez számára. Mútan a kereskedő a cernát nem kapta meg, feljelentést tett. A timisoarai (temasvári) bűnügyi rendőrség megóztta a kihallgatásokat és ezek befejeztével az ügyet áttette az ügyészséghez.

— **Köszönetszöveg.** Mindazoknak, akik feltehetően órára jó csesenyák elhunna alkalmával fájdalmasul részvétükkel enyhíteni igyekeztek, ezton mondunk hálas köszönetet. Horváth-aszold.

— **Napjaink legnagyobb szavata.** A timisoarai (temasvári) rendőrség központi elfogók Patrascu Simion, Macedonia központi lakost, mert 160 kilogram szavant találtak nála, melyet napraforgómagokból készített. A vizsálat forja megállítani, vajjon ez az eljárás szabatasnák minősíthető-e.

Ügyeletes gyógyszerárak

Szombaton, március 14-én Aradon a központi gyógyszerárak tartanak ügyeletes szolgálatot: Kárpáti a villamos állomással szemben, Földes (Eminecsu utca) és Rozsnyai (Avram Iancu tér.)

Mozik

Szombaton, március 14-én a moziki műsora Aradon a következő: Corso: Maria Antonette; Forum: A menedékhely; Urania: Az elsodort ember.

„URANIA” sláger-filmszínház ARAD. TELEFON: 12-32

MA! A Magyarorságot kényeztető az én yén ye!
Egy film, mely ma is é éken dobog minden ember szívében
AKIM TAMIROFF, GLALY, GEORG
az
ELSODORT EMBER
Előadások 3. 5. 7. 15 és 15 kor
Előadások 3. 5. 7. 15 és 15 kor

„Amikor az idő nekünk dolgozott...”

Paul Mousset, a világhíró francia író, a Renaudo-díj nyertes beszélt utazásáról és a francia összeomlás regényéről

Angol önzés, retelmes Távolkelet, dunkerquei borzalmak

Páris, március hó.

A „Théophraste Renaudot irodalmi díj”-nak, melyet Paul Mousset, az „Aujourd'hui” és a „Vil. Industrielle” szerkesztője nyert el 1941 végén, az a sajátsága, hogy

nem juttat a megkoronázott regény szerzőjének semmiféle pénzbeli adományt.

Ezt a díjat francia újságírók alapították a két háború közt. Az irodalmi rovatok szerkesztői, akik évről-évre egybegyűltek a Drouant-vendéglő bárjában, hogy megvárják a Goncourt-társaság híres ebédjének végét és a helyszínen szerezzék be információikat a Goncourt-díj győzteséről.

Várakozás közben az irodalmi rovatvezetők maguk közt is rendszeren szavazást tartottak és kijelölték azt a fiatal író, aki nemzetük szerint a lefolyt évben a legjobb regényt írta.

Választottjuk még véletlenül sem egyezett a Gon-

A fülöpszigeti fejtámadások körében

A Renaudot-díjat ezuttal első ízben kapta hivatásos újságíró. A 35 éves Paul Mousset a közép-franciaországi Berri departementből származik. Amikor tanulmányait bevégezte, beutazta Angliát, Amerikát, azután kalandvágya Kinába, Mandzsuriába, Japánba kergette.

Ültetvényes volt Cornobán, majd hosszabb időt töltött a Fülöp-szigeteken, ahol néprajzi tanulmányokat folytatott

és azok közé a ritka európaiak közé tartozott, akik tanulmányok a Luzon sziget északi részében lakó beaszült törzsek nyelvét.

A fejtámadások barátaként fogadják maguk közé.

Ott született meg Mousset két első könyve: La mon-

Dunkerque és ami utána jött

A háborút előbb egy utászrezdében, majd mint fészekető tisztt, egy skót divízió mellé beosztva küldték végig. Elmenyéből szűrődött le díjnyertes háborus könyve: „Quand le temps travaillait pour nous.” (Amikor az idő nekünk dolgozott...) Élénk, érdekesítő olvasmány, melyből kézzelfoghatóvá válik,

hogyan sorvadtotta el a francia katonák harcokésségét nyolcnapos télenség a fronton,

hogyan törte meg fegyelmüket a laza politikai rendszer és ásta alá meggyőződésüket a „hinterland” háborús konjunktúrája. Legérdekesebbek azonban Mousset élményei az angol expedíciós hadseregénél. Megírta hősi viselkedésüket is az első harcokban,

„En az árnyoldalt láttam...”

— Háborus élményeim egy részét naplójegyzeteim alapján írtam meg, — mondja Mousset. — a dunkerquei behajózás történetét és angliai tapasztalatimat pedig utólag foglalom össze. De mindig hiven tartotam magamat az eseményekhez;

csak a nevetek változtattam meg. Könyvemről írt kritikaikban egyesek azt állították, hogy éles kiokosnást intéztem az angolok ellen, a háború eseményeit bennünket, én jól ismertem régebből az angolokat és ezért magam artásuk egyáltalán nem volt megérett és részleges. De azt hiszem, észrevehették könyvem olvasásánál, hogy korántsem mutatok elfogultságot velük szemben. Megírom fegyelmüket, hőgyérlüket a pánikszerű menekülés közben. De viszont

nem hallgatom el hibáikat sem, elsősorban

A távolkeleti események Vichy indoknai politikáját igazolták

— Azt kérdeik, hogy a most dúló távolkeleti háború terepét jól ismerve, mi a „prognózisom” a jövőt illetően? Japán, ugyan nem ismerem olyan alaposan, mint a Csendes-óceán szigeteit, de azt hiszem, hogy

erejüket alábecsülték az Egyesült Államokban.

A távolkeleten minden egészen más perspektívából kell nézni, az eseményeket is, amelyek ott lefolynak. Tartózkodásomkor megtanultam, hogy rengeteg gyűlölettel teli tényező van, amelyet a távolkelet felületén nem is sejtünk. Mindenestre örülök

court Akadémia 10 tagjának favoritjával, mert a Goncourt-díj mindig szenzációs meglepetést szokott hozni és olyan írónak jut, akire a hívatásos irodalmi kritikusok közül aligha gondolt volna valaki. A kritikusok nézete szerint tehát

szükség volt egy erkölcsi fájdalomdíjra és ezért alapították konkurrens díjukat,

amelynek súlyát és értékét a sajtó lassankint annyira szentesítette, hogy értéke egyesek szemében ma már kiváltságosabbnak számít a szeszélyes Goncourt-díjnal, — bár ez utóbbi páezer frank jutalommal jár. A kiadók is tapasztalhatták, hogy a „Renaudot-díj” nyertesének könyve gyakran nagyobb érdeklődést kelt a közönség körében, mint a Goncourt-díjasé.

Ez a szép erkölcsi díjadal méltó ahhoz, akiről a díjat elnevezték: Renaudot volt ugyanis az, aki 310 évvel ezelőtt az első francia hírlapot, a „Gazette de France”-t alapította.

tagne paienne (A pogány hegy) és Maimona, a fülöpszigeti „Madame But erfly” regénye.

Talán folytatta volna izgalmas, kalandos életét és újabb exotikus regényeket küldött volna párisi kiadójának, Grasset-nek, ha nem érezte volna dübörögni lába alatt a talajt és nem számított volna arra, hogy a vérzivatar, amely a távolkeleten a japán — kínai háborúval megindult, el fogja érni hazáját is... A szudéta-kérdés riadója 1938-ban már Párisban találta Mousset tartalékos hadnagyot, de a háború kitörése még egy évig elhúzódott. Közben Mousset, mint a „Figaro”, munkatársa,

beutazta Közép-Európát.

Benyomásait azonban a francia sajtó csak részben közölte. Megérezte, előre látta az új rendet Európában és az erők történelmi eltoldódását.

de nem titkolja el, hogy

az angol hadvezetőség már az első kudarcok után „feladta” a franciákat.

Borzalmas a dunkerquei behajózás leírása, ahol a francia katonákat visszalökték az angol hajókról, amíg az utolsó angol katonák fel nem kerültek a hajókra és megdöbbsétek, hogyan fogadták a „volt” szövetségeseket internálótáborban a Szigetországban, amikor még Havrenál és Rouennál dult a csata. Mousset válságos élményeit olyan közvetlenül éljük át a rövid, de drámai 1940-es nyugati háború lényegét olyan intenzívitással érzékeljük, amelyet a múlt háború irodalmában csak egy-két kiemelkedő könyv nyújtott.

hallatlan önzésüket és azt, hogy megszüntek bennünket fegyvertársnak tekinteni, mi-helyt ellenünk fordult a hadiszerencse.

— Helytelen tehát, ha könyvemet Mauroisnak a múlt háború után megjelent híres háborús regényével ve ik össze és azt írják, hogy az angol katona igazi jellemét én rajzoltam meg és nem Maurois. Talált az én könyvemben is néhány szimpatikus angol tisztt, de a körülmények hozták, hogy nekem többnyire az árnyoldalt megrajzolása jutott. osztályrészi, míg Maurois „Colonel Bramble”-jének csak fényoldalával került szembe.

— A vereség okait nem fejtegetem,

de könyvem megírásának az volt a célja, hogy élményim ismertetésével közvetve értessem meg azokat az olvasóval.

annak, hogy

kormányunk indoknai politikáját igazolták az események...

— Háború előtti külpolitikánk csődjét éppen a helyes orientáció hiánya okozta. Megvallhatom például, hogy amikor Középeurópában jártam, megérett a rend a fejlődőképesség és az útleterő, amelyet tapasztaltam. Globetrotter vagyok, aki valahogy megérzi, hol egészséges a talaj a lábai alatt. Remélem, hogy kontinensünk új rendje barátokként és nem ellenlábasként fog bennünket egymás mellett találni

Dr. Csató János.

Felhívjuk a gazdaközönség figyelmét, hogy 6 omzáralt eckendorfi és takarmany cukorrépamag bármilyen mennyiségben kapható a

HANGYA SZÖVETKEZETEK
szövetkezésél, Alud és aradi rakarantá, Andrei Muresianu 7-9. Tel 14-65

Rádió

SZOMBAT, MÁRCIUS 14

Bucuresti: 6.55 Hírek, hanglemezek, 12.15 Hanglemezek, 12.30 Hírek, 12.50 Katonaóra, 13.50 Német nyelvű hírek, 14. Rádióhíradó, 14.20 Hanglemezek, 14.30 Szepesúteik órája, 18 Hírek, 18.05 Irodalmi szemle, 18.15 A baráti Szlovákiáról szóló műsor, 18.45 Hanglemezek, 19.10 Irodalmi szemle, 19.25 Kézzen gorás hangverseny, 19.50 Német nyelvű hírek, 20. Rádióhíradó, 20.05 Katonai rádióposta, 20.30 Hanglemezek, 20.40 Előadás, 21 Zenekari hangverseny, 22 Hírek, sport, 22.20 Kávéházi zene Braşov (Brassoból) 23.20 Hanglemezek.

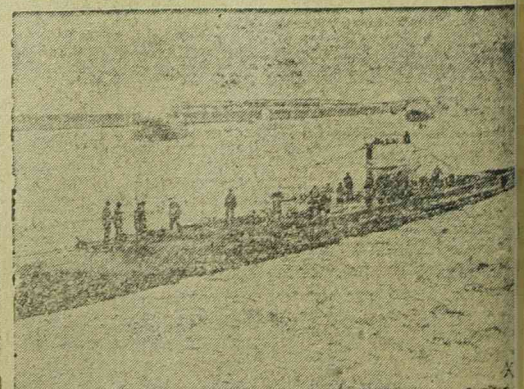
Budapest I: 6.40 Ébresztő, torna, 7 Hírek, utána hanglemezek, 10 Hírek, 10.15 Szórakoztató zene, 11.20 Ének, 11.40 Muzeumismertetés, 12.10 Szalonzene, 12.40 Hírek, 13.30 Bajtársi szolgálat, 14 Művészletek, 14.30 Hírek, 14.45 Műsorismertetés, 15 Arfolyamhírek, 15.20 Cigánvzene, 16.10 Ifjúsági rádió, 16.45 Hírek, 17.15 Ruszin műsor közvetítése Ungvárról, 17.45 Táncezene, 18.15 Két március címer előadás, 18.25 Jazzband, 19 Hírek, 19.20 Hangképek innen-onnan, 19.40 Irodalmi és művészeti közvetítése, 20.20 Operettársulatok, 21.40 Hírek, 22.10 Cigánvzene, 22.35 Táncezene, 23 Idegennyelvű hírek, 24 Hírek.

Budapest II: 17.45 Előadás, 18.35 Mezőgazdasági előadás, 19 Táncelemek, 20 Hírek, 20.20 Hegedűjáték, 20.40 Vadállatok közt az ősvadonban, Felolvasás, 21.10 Kamarazene, 21.35 Emlékezés Abanovák Vilmosra, Felolvasás

VASÁRNAP, MÁRCIUS 15.

Bucuresti műsora lapzártáig nem érkezett meg. Budapest, I: 8 Hanglemezek, 8.45 Hírek, 9 Reformatus istentisztelet, 10 Egyházi zene és szentbeszéd a belvárosi Főplébánia templomból, 11.15 Evangélikus istentisztelet, 12.15 Helyszíni közvetítés a Hősök tereiről, 13 Az operaház zenekara (Erkel, Mosonyi, Liszt), 13.45 Hírek, 14 Művészletek (Magyar szerzők művei), 15 Mezőgazdasági felolvasások, 15.45 Báthly-Badics Gyula magyar nótákat énekel, kíséri Sári Elemér cigányzenekara, 16.40 Közművelődési előadás, 17 Hírek, 17.20 Helyszíni közvetítés Újvidékről, 18.10 Indulók és dalok, 19 Kívánsághangverseny (Közreműködik Csilényi József, Dohnányi Ernő, Koreh Endre, Lehotay Árpád, Nagy Izabella, Orbán Sándor, Rácz Vali, Simor Erzs, Szörényi Éva, Tolnay Klári stb.), 19.45 Hírek, 21.40 Hírek, 22.15 Liszt: Les preludes-czimfónikus költemény, Kodály: Háry János-szvit, (hanglemezekről), 23.25 Pertis Pali cigányzenekara, 24 Hírek.

Budapest II: 10.35 Közvetítés a Művelődés Házából, 11.15 Horváth Jancsi cigányzenekara, 12.15 Liszt művek, 15 Táncezene, (magyar szerzemények), 16.15 Felolvasás egy százéves kávéházról, 17.20 Kamarazene, 18 Felolvasás „Ungvár” címmel, 18.20 Weidinger Ede szalonzenekara, 18.55 Dohnányi Szimfónikus percek, Partók: A-moll vonósnégyes, Kodály: Galántai táncok (hanglemezek), 20 Hírek, 20.20 Tábori nyomdák és nyomtások (felolvasás), 20.25 Cimbelemzők, 20.55 Felolvasás Karac Terézről, 21.25 A rádiózenekar műsorából.

Egy német tengeralattjáró visszatér győzelmes útjáról

KÖZGAZDASÁG

Lisztbőbletet kaptak a gyári kázinók és iskolai étkezdék

A katonai és polgári ellátási állami ügynökség 121.495-1942 számú rendelete alapján közölte a megyei gabonahivatalokkal, hogy a hús munkáson felüli és ezen alóli gyárak és üzemek, továbbá a középiskolai bentlakások és diákhotelek számára kenyérgyártást utaljanak ki.

A rendelkezéssel kapcsolatban a Timis-Torontal (Temes-Torontál) megyei gabonahivatal felszólítja az érdekelteket, hogy negyvennyolc órán belül jelentkezzenek a hivatalban és közöljék a következő adatokat:

1. A hús munkáznál többlet dolgozó gyárak, amelyeknek saját étkezdéjük van, közöljék az összes munkások számát, beleértve a nőket és tanoncokat is. A kimutatást a személyzeti regiszter vagy fizetési listáron alapján kell elkészíteni. Az adatok helyességét az illetékes telekbirozság igazolja.

2. A hús munkáznál kevesebb dolgozó gyárak ugyanígy járjanak el.

3. A bent lakással rendelkező tanítványokat közöljék az ott étkező tanulók, illetve diákok számát.

Az adatok beérkezése után a gabonahivatal kitölti a megfelelő lisztgyártási engedélyeket. A gyárak, üzemek és bentlakások a kiutalt lisztet kenyér alakjában osztják ki. Az ellenőrzés érdekében kötelesek könyvet vezetni a kiadott mennyiségéről.

A belföldi egzenálatlan gyapói ára. A nemzetgazdasági minisztérium kilogrammonként 95 leiben állapította meg a termelők részéről a gyújtókészpontokhoz beszolgáltatott első minőségű belföldi egzenálatlan gyapói árát. A második minőség ára kilogrammonként 80 lei.

A cukorrépaárgó ára. A cukorrépaárgó árát ezer kilogrammonként 125 ezer leiben állapították meg.

Importengedély nélkül hozható be tiltótilt Németországból. A pénzügyminisztérium értesítette a vámkezelési szerveket, hogy a vámtarifa 1160. szakaszában felsorolt árucikkek behozatalához nem szükséges importengedély. Hasonlóképpen importengedély nélkül hozható be az ébenből, kaucsukból és más hasonló anyagból készített aranyhegyű töltőtoll s. A rendelkezés csak Németországra és a Cseh-Morva védnökségre vonatkozik.

Törökország idei költségvetése. Faud Agrali török pénzügyminiszter nyilatkozott az 1942 évi török költségvetéséről. Eszerint Törökország költségvetése 284 millió török font, vagyis 74 millióval több, mint az elmúlt esztendőben. A költségvetés emelkedése elsősorban a tisztviselőfizetések emelkedésével függ össze, valamint a nemzetvédelmi kiadások állandó növekedésével. A pénzügyminiszter kijelentette, hogy a költségvetés egyensúlyban van, bár újabb bevételi forrásokat kell biztosítani.

Állami áruházak lezárásában. Ankarai jelentés szerint a török gazdasági minisztérium elrendelte, hogy Izmirben állami áruházakat létesítsenek. Ezekben az áruházakban az élelmiszereken kívül ruházati cikkeket és a mindennapi élet minden szükségletét meg lehet találni. Ezenkívül a tisztviselők és állami alkalmazottak részére állami ellátási üzleteket létesítenek, amelyeket szövetségi alapon hoznak létre.

Az ólom felhasználásának korlátozása Svájcban. A svájci hadügyigazgatóság hivatalos megtiltotta a ólomnak különböző ipari célokra való felhasználását. A rendelet a hadipar igényeinek szükségessége hivatkozik. Felszólították a lakosságot, hogy takarékoskodjék a gázzal is, amelynek fogyasztása a villanyáramfogyasztás korlátozása óta megnövekedett.

Török gazdasági minisztériumok egyesítése. A török kormány a kereskedelmi, gazdasági és földművelésügyi minisztériumot nemzetgazdasági minisztérium elnevezéssel egyesítette.

Finnország külkereskedelmi mérlege. A finn kereskedelmi minisztérium most nyilvánosságra hozott adatai szerint Finnország 1942 januári bevitele 702.1 millió finn márka volt. Tavaly januárban az összeg 608.6 milliót, míg két évvel ezelőtt 199.7 millió finn márkát tett ki. A dívetel a folyó év első hónapjában elérte a 238.7 millió finn márkát, tavaly 242.3 millió és tavalyelőtt pedig 135.4 milliót képviselt.

Hivatalos devizaárfolyamok. (Az első szám a váltó, a második az eladást jelenti.) Szabadforgalmú evizák (90 százalékos felárral): Svájci frank 43.70-45.43, svéd korona 44.80-46.57. Kliring devizák: rachma 1.21-1.22, német márka 59-60, török font 2-92, dinár 2.898-3.05, szlovák korona (88 százalékos felárral) 4.68-4.77, pengő 26.50-27, dán korona 30-30, finn márka 2.50-2.50, olasz lira 9.50-10.50, francia frank (88 százalékos felárral) 3.15-3.25, horvát kuna 2.95-3.

FORDITÁST

román és magyar nyelven, okmányokat, irodalmi és szakmunkákat

VÁLLALOK

Cimeket a timisoaraí kiadóba kérek

munkások számát, beleértve a nőket és tanoncokat is. A kimutatást a személyzeti regiszter vagy fizetési listáron alapján kell elkészíteni. Az adatok helyességét az illetékes telekbirozság igazolja.

2. A hús munkáznál kevesebb dolgozó gyárak ugyanígy járjanak el.

3. A bent lakással rendelkező tanítványokat közöljék az ott étkező tanulók, illetve diákok számát.

Az adatok beérkezése után a gabonahivatal kitölti a megfelelő lisztgyártási engedélyeket. A gyárak, üzemek és bentlakások a kiutalt lisztet kenyér alakjában osztják ki. Az ellenőrzés érdekében kötelesek könyvet vezetni a kiadott mennyiségéről.

Halácidő napló

MÁRCIUS 15:

Húszezer lei jutalmat kapnak minden buza és tizenöt ezer leit minden vagon árpa és sörpápa után azok a termelők, akik eddig a napi felajánlják vagy átadják gabonájukat az államnak.

Gyapottermelők kötelesek a bevett területen a termést betakarítani és további öt napon belül beszedni.

SPORTTESEMÉNYEK

Németországi uszóversenyek eredményei

A berlini városi uszodában megszabású váltónapot rendeztek. Az egyes versenyzők függetlenül attól, hogy melyik egyesület tagjai, a lakóhelyük szerinti csapatokban indultak. A pontversenyt a delfin úszó nyerte 1734.3 ponttal az északiak 1468.3 pontja előtt. A férfiak mellúszó váltóját az északiak 19:54.6 mp-el nyerték. A végversenyben a délkelet csapata lett az első 21:21.2 mp-el. A gyorsúszásban a nyugati csapat ideje 16:40.2 mp volt.

Az aacheni uszóversenyen kitűnően szerepelt a

bóhi Schöder, aki 100 m-es gyorsúszásban 1:00.7 mp-el, a 100 m-es távúszásban pedig 1:30.6 mp-el győzött.

A betegségéből felépült Kappel Arni Dortmundban versenyzett. A világ bajnokként a 200 m mellúszásban csak a harmadik helyet tudta megszerezni. Ideje volt 3:03.1 idővel. Mesterszakér, második 3:05 mp-el. G. Gauthoff, Kappel ideje 3:07 mp volt. A 100 m-es hölgyúszást Schäferkordt 1:23.6 mp-es idővel, 100 m-es gyorsúszást Karnaetz 1:30.4 mp-el nyerte.

Végeztes a Svájca utazó magyar ökö.v.v. Csapal összeállítás

Budapeston véglegesül összeállították a Svájcban három mérkőzéses vívó, majd négy Bősben szereplő magyar ökölvívó csapatot. A magyar ökölvívó-csapatnak varga, Bogács, Torma L., Vojnovich, Szentgyörgyi, Szalai, Jászai és Szolnoki a tagjai. Frigyes európai bajnok visszavonult a versenytől, Torma II-öt, Csontos, Homolyát és Negyvet pedig a Borslyóban történtek miatt, a magyar ökölvívó szövetség tiltotta el a válogatott mérkőzésektől.

Sport-Foto-Optic

A legelőbb sportfotó- és optika javítás

A. M. Mülley-101

Timisoara I. Utr. Sönderer 11
Fők: M. Eufev. Berthelot 10. Telefon 10-18

EDZŐMÉRKŐZÉS A BANATUL PÁLYÁN
A timisoaraí (ben-svári) csapatok holnap, vasárnap meg kezdik az edzéseket. Mielőtt az éjszakai Cămpuzi-CAMT csapatai tartanak edzést, az edzői négy órák a Banatul edzőmunkáját játssák a CFR együttesével.

A Rapid lakodalma

A Bőszi Rapid 1941-ben megnyerte a román bajnokságot és most 1942-ben megcsinálta az edzői csapatot. A Rapidnak sikerült be, mert olyan rosszul az az osztrák, azaz a bécsi bajnokságban.

Ezzel kapcsolatban említi meg a németországi lapok, hogy a Rapid tíz évanként szokott „nagy lakodalmaikat” tartani a lakodalmaiban, ahol mindig viszszaes az edzők.

Ime a „legutóbbi lakodalma”:
1921: Uriddi feltűnése, bajnokságot nyert a Rapid.
1931: Az előző évben KK-t nyert a csapat jó szereplése.
1941: Binder vezérletével Németország bajnokságát nyert a Rapid.
Szegény Rapid, vajon most 1951-ig várta-e egy újabb sikerre?

gáltatni a „Romanocoton” társaságnak.
Gyapógyárak, üzletek és műhelyek kéthetenkénti bejelentési kötelezettsége lejár. Be kell jelenteni külön feltüntetve a férfi, női és gyermekcipőket, a bejelentés a nemzetgazdasági minisztérium termelés osztályához juttatható el.

Zsidók felülvizsgálásához szükséges nyitni azoknak a munkakamaraik, illetve munkakamara: kirendeltségek mellett különleges bizottságoknál.

MÁRCIUS 17.
Gyapotfonódóknak a nemzetgazdasági minisztérium nyersanyagosztályához külön a katonai és külön a polgári célokra kapott nyersanyag gyártást és leszállított gyapotfonal kéthetenkénti bejelentési kötelezettségének határideje.

MÁRCIUS 20.
Gabonakereskedelmi társaságok eddig a napig kötelesek beszerezni a katonai és polgári ellátási állami ügynökségtől az előtte vásárlási engedélyt. Amennyiben ez nem történik meg, az illető társaságot 1941 december 18-ai határidő felozásának tekintik.

MÁRCIUS 23.
Visszaszállási költséjgyűzés lejár.
Az ökölvívókat add visszaveszátást kötoson nyugtával történő kiegyenlítésének határideje.
Zsidók felülvizsgálásához megkivánt bejelentéseknek a munkakamaraival, illetve a munkakamara: kirendeltségnél látesített külön bizottságokhoz való benyújtásának utolsó napja.

A svájci sibajnokságok eredményei

A SVÁJCI sibajnokságokat Grindelwaldban rendezték meg igen nagy számban indulóval. Az eredmények ezek voltak:
Lesiklás: 1. Von Allmen Heinz 2:45.5, 2. Kammiger Rudolf 4:32. Hölgyek: 1. Schlunegger Hedy 4:13.2, 2. Ansoni Olivia 4:40.6. Futás: 1. Von Allmen Heinz 1:24.29, 2. Von Allmen Ottó, Műlesiklás: 1. Molitor Karl (66.3, 89.7) 120, 2. Von Allmen Heinz (85.5, 54.0) 120.1. Hölgyek: 1. Fuchs Verena (76.3, 61.3), 139.0, 2. Steuri Erna (89.7, 59.7) 113.4. Ugrás: 1. Zurbriggen Hans (55, 56.5) 221.2, 2. Vullier Arnold (55, 59.5) 218.1. A négyes összetett versenyben: 1. Von Allmen Ottó 49.83 ponttal, 2. Von Allmen Heinz 65.10 ponttal. Az ugróversenyben: 1. Allmer Hans (64, 68.5) 224.7, 2. Von Allmen Ottó (56, 61) 217.3 ponttal.

Sportbírók mindenlelöl

Fajre, a nemrégén hivatalos versenyzővé lett elvez váltóúszó ökölvívó Borslyóban nagyszámú kézség előtt döntőhöz mérkőzött a bajnok Palenzával nyelő mérkőzésen.

László, a jó képességű magyar középtávú svédországra akar saját költségén tanulmányútra utazni, hogy a svédok olimpiát edzőjének keze alatt, a világsvéd középtávúfutókkal edzen néhány órát. A MASZ támogatja híres férfit és a svéd szövetséghez fordult, hogy eme férv megvalósítására várja lehetőséget.

A svájciak a legközelebbi olimpiai kongressuson kedden tartott gyűlést, hogy újítsa től ötönszázötven évvel, és annak be az olimpiai versenyzőknél. Az új ötvenöt éves küzdelem, amit különben saajátok az éden már Gstaadban rendeztek is, továbbá a vívásból, piatolylovésból, sífutó és kézilabda sportokból áll.

Olaszország-Horvátország 27:20, Cortina Fampazzóban a két ország szimfóniá versenyé az országok ilyen arányú győzelmével végződött.

A tim șoara (temesvári) városi mozik mai műsora

CAPITOL

Az első japán film Romániában!

Japán sasok

Szenzációs film, amelyben a japán hősiesség, a Csendes-óceán halá megvetően bátor katonáinak hő-költeménye

Előadások kezdete 3, 5, 7 és 9 órakor

THALIA

Lük ető cselekményű nagyogó v. gjáték!

Jijennek szeretlek

Főszerepben Gusti Hubert és Wolf Albach-Retty
Hallatlanul mulatságos zenés komédia, amelyben egy hosszabb ideig nagyvárosban élő fiatal leány vis zakerül szülőfalujának egyszerű és egyhangú életképe

APOLLO

Bemutató előadás Bemutató előadás
Nagyszerű mulattató vígjáték

PETTERSON & BENDEL

A főszerepben: ADOLF JAHR, SHIMMY FRIEDMANN és BRIGITTE BERGELIUS — A film érzékeltetően tárja fel a zsidó fizetősek csúf és korrupt módszereit

Vasár- és ünnepnap d. e. 11 órakor is

Apróhirdetések

DÍJSZABÁS. Álláskeresés rovatban tíz szög tizenöt leí, minden további szó kettő leí. Minden más rovatban tizenöt szög harminc leí, minden további szó három leí. Vastagabb betűvel a díj kétszerese. Jelíges és „Cim a kiadóban” jelízesű hirdetéseknel tíz leí pótdíj fizetendő. Üzleti hirdetések csak keresés hirdetésként vehetők fel.

Álláskeresés

Azonnalra felveszünk segédgépészt, ki lakatosmunkához is ért. Személyesen jelentkezni „Gladys” Arad, Episcopiei utca 24, (Consistorului) reggel 8 és 9 vagy d. u. 2 és 4 óra között. (1724)

Timisoara (Temesvár) környékén 50 méhes család állandó kezelésére méhészt keresetnek. Ajánlatok fizetési igények megjelölésével, „Méhész” jelígesre a timisoara (temesvári) kiadóban adandók le. (592)

Jobb nő, ki jól főz és a háztartás minden munkájának elvégzésére vállalkozik, jó bizonyítvánnyal rendelkezik, azonnalra felvétetik. Timisoara (Temesvár) II., P. Tegle utca 1, földsz. 3. (5035)

Negatív—pozitív retusort, elsőrangú munkaerőt keres azonnali belépésre Foto-Julietta, Brasov (Brassó) Regele Mihai utca 7 szám. (3430)

Bejárónó a délelőtti órákra keresetnek. Timisoara (Temesvár) III., T. Cipariu utca 5. sz. földszint 1. (542)

Aradi iparvállalat keres adminisztratív tisztviselőt gyakorlatlalt, aki könyveéshez is ért, román-német nyelvtudással. Címeket Reclama hirdetőbe Arad, Eminescu utca 8. (1731)

Állást keres

Szóbaasszony, több nyelven beszélő, garancia mellett azonnal állást keres. Cim a timisoara (temesvári) kiadóban. (589)

Lakás

Lakás keresés, nem zónában április uszejére keresetnek. Kertész, Timisoara (Temesvár) II., Ofcea utca 4, Telefon 62-71. (607)

Képszobák modern lakás

keres őskeresztény főtisztviselő, csendes úri házban, nem zónában, villamosmegállóhoz közel, lehe öleg Erzsébetvárosban, vagy gyárvárosi villanegyedben, április vagy május uszejére. Ajánlatokat a DÉLI HIRLAP timisoara (temesvári) szerkesztőségébe kérek, cím és fizetési feltételek megjelölésével „PONTOS FIZETŐ” jelígesre.

keresek egy szobás-konyhás lakást setleg fürdőszobával, április vagy május 1-re. Közvetítők díjazva. Timisoara (Temesvár) III., Rusu Sirlanu utca 26. (546)

Tiszta butorozott szoba azonnalra kiadó magános uriembernek. Cim Reclama hirdetőirodában, Arad, Eminescu utca 8. sz. (1732)

keresek egyedülálló, magán-házat bérbe, mely 3—4 szobából és mellékhelyiségből áll. Cim: Tipografia „Timisoara” (volt Temesvarer Zeitung-nyomda, városi a főhivatal-épület) Pop. (6000)

Adás-vétel

keresek, használt, kombinált szekrény, matracok, ottománok, Thonet-székek, varrógépek, konyhabutorok, egyes ágyak, szekrények, kombinált szekrények olcsón, kasszákat és irodaberendezések stb. olcsón kaphatók Blidariánál, timisoara (Temesvár) IV. kerület, Küttl-tér 2. szám alatt, az udvarban. Megvételre keresünk sürgősen teljes lakásberendezéseket, szőnyegeket, varrógépeket stb. Magas árat fizetünk. (3411)

A Tempo bizományi üzle Arad (Fischer Eliz-palota) ajánl: keleti és belföldi szőnyegeket, íróasztalokat, varró- és írógépeket, „lőszoba”, ebédlő- és szanobutorokat, csillárokat, festményeket, rekamiéket, kasszákat, egyes butorokat. Porcellánok és disztárgyak nagy választékban. Veszünk megbízónk részére teljes lakásberendezéseket, modern és antik butort, szőnyegeket, ezüstöt, varrógépet, nemes porcellánt. Zálogcéduláját meghosszabbítjuk. Futárunk hetenként kétszer megy Timisoara-ra (Temesvárra). Tempo, Arad (Fischer Eliz-palota). Telefon: 12-75. (4022)

Régi kis háromszobás magánház

gyümölcsöskelettel 450 ezer leíért eladó, Arad, Str. Blanduziei 35

Fürdő, gyönyörű, modern, értékes ebédlő és dusan faragott uriszoba és gyönyörű, széles rekamié sürgősen eladó. Fischhoff Comisio Timisoara (Temesvár) I., Regele Mihai I-ut 6. (3435)

Eladó egy vendéglő nagy kerthelyiséggel, táncteremmel, Mureselen (Zsigmondháran), Muresului part 27 alatt, a cukorgyárral szemben. Ugyanott egy Singer-varrógép eladó. (1725)

ZEISS punc al szemüvegek Reiner optikai szaküzletében, Aradon a Városi színház mögött. (1167)

Bérbáz. husz éve épült, masszív, szív, jókar levő, öt teljes lakással, cca 300 négyzetméter területtel és 60 gyümölcsfával bekapcsolható központi vízvezetékkel, tiz perere a központi től, jvedelem a erten kívül 10.000 le, alkalmi áron eladó. HASZBEK, Arad, Gara - útra 17 (vot 46)

Fényképezeti műterem felszereléséhez szükséges gépek, obiectivek, hátterek stb. eladók. Szabó Jenő, Sighisoara (Segesvár) atelier fotografic. (3421)

Fényképezetek figyelmébe! Orsován családi okokból sürgősen eladó Miklós Ardor fényképezeti műterem, jól bevezetve, teljes berendezéssel. Jó fényképezeteknek biztos existencia. Olcsó ház, nagy vevőkör. Dunai hajósok kedvenc műterme. (613)

Elsőrangú stílebedlőbutort és ezüsttálcát megvételre keresek. Timisoara (Temesvár) Telefon 24-16. (606)

Ráby-kelengye, jókarban levő, megvételre kerestetik. Címeket a timisoara (temesvári) kiadóba kérek. (5036)

Keresek megvételre keveset használt, modern kombinált szobát. Cim a timisoara (temesvári) kiadóban. (594)

Ebédlő-, szalon- és konyhabutor, phonola, valamint egyéb berendezési tárgyak eladók. Timisoara (Temesvár) I., Marasesti utca 9. Moreno. (609)

Ancora-gyapjút

veszek állandóan a legmagasabb napi áron ANGAR, PERIAN Átvételre y, Arad: Palaschy Venzel, Sarmisaghetuza utca 28

Eladó szobaseperő, 30—83 darab, darabja 39 leí és 4%-os bélyeg. Déghy Mihály, Tormac (Végvár). (3436)

Eladó új tisztírúha és köpeny, fekete zakóöltöny, selyembéléssel. Bergmann, Timisoara (Temesvár) IV., Bratianu utca 31. (611)

Rádió modern, külföldi, három hullámú, majdnem új és különféle jó patfon lemezek eladók. Timisoara (Temesvár) II., Ealas utca 18, ajtó 2. (3438)

Eladó egy lakozott krém hálószoba, ágyterítővel és függönnyel. Arad, Fabriciei-ut 17. (1732)

Eladók középtermetre selyem- és szövétruhák, kosztümök. Megtekinthetőek keddtől. Timisoara (Temesvár) Tudor Vladimirescu-sor 24, félemelet 3. (608)

Ház eladó Buziáson. Érdeklődni: Tuskán-nál, Buzias, Marasesti utca 5 sz. (3439)

Világos tölgyebédlő, nagy hármass ruhaszekrény tülkörrel, ágy ruganyos madraccal, éjjeliszekrényvel, világos tölgy ingaóra, használtabb szőnyegek eladók. Érdeklődni Arad, Descanu utca 6, az udvarban. (1739)

Tartós hullám

a legújabb módszer szerint olajjal lőzve

WALTRICH

fodrász Timisoara

II., Traian-tér és Str. Stefan cel Mare sarok. 1-2-3-6-os villamos megállójánál ::

Fél zollos kerttőlöt veszek, csak jó állapotban. Megtekintésre kérem Timisoara (Temesvár) III., Romului utca 33. (Hátul a kertben). (610)

Magdolnány - fényképek

a FOTO STUD OBAN

a leggyorsabban készülők

Timisoara I., Piața Libertății 4

Eladó modern gyermekkocsi, karikahajós varrógép, szívó- és nyomó-hut permetező, vaskályha, ablaktokok. Timisoara (Temesvár) IV., Fröbl utca 36, II. em. 25. (3434)

Különféle

30 hold szántóföld haszonbérbe kiadó. Csomós Károlyné, Cermeu, jud. Arad. (3432)

Rövidszőrű foxikutya találtott. Cim: Reclama hirdetőirodában, Arad, Eminescu utca 8. (1734)

Szép akar lenni?

Használjon KULKA-féle illomteljkrém, illomteljzappant és illompuudert, három színben. Kapható kizárólag a

Városi gyógyszertárban

a „Fekete Sasoz” az Arany Szarvas épületében

Timisoara I., Piața I. C. Bratianu

Figyelmeztetés

A „POPORALA” temetkezési egyesület újból figyelmezteti az aradi es a körzetéhez (vidéki) tartozó összes tagjait, hogy Böhm Andor aradi képviselőnkől megbízásunkat visszavontuk, elbocsájtottuk. Ennélfogva a tagjainkkal való mindennemű további érintkezés is megszűnt.

Az ujonnan kinevezett képviselőnk Pálfi Imre dr. Ezuton felhívjuk összes tagjaink figyelmét arra, hogy az ügyek tisztázása érdekében, tagsági könyveikkel bemutatása mellett f. hó 20-ig okvetlenül jelentkezzenek Pálfi Imre ur (Arad, Str. Mocioni 21, ajtó 9. szám alatti) lakásán.

Továbbá ezuton nyomatékosan figyelmeztetjük összes tagjainkat, hogy a jogtalanul működő egyéneknek ne fizessenek, mert ezt saját veszélyükre teszik.

Elnökség.

Német légi megfigyelők a riadót jelző haranggal